Бр.02-1557/1
28.03.2024 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА РОДОВО ОДГОВОРНО БУЏЕТИРАЊЕ

1. Податоци за избраната програма

Име на програмата:

Стручно оспособување и усовршување во земјата и странство (потпрограма 11)

Сектор (организациона единица) надлежен за спроведување на програмата:

Сектор за човечки ресурси

Вид на програмата

☐ *Хоризонтална*

☐ *Вертикална*

Како програмата е поврзана со Стратегијата за родова еднаквост:

Со цел имплементација на член 5 од Законот за еднакви можности на жените и мажите, Стратегијата за воведување на родово - одговорно буџетирање на Владата на Република Македонија (2012-2017), како и обврските кои се содржани во Методологијата за родово одговорно буџетирање, Министерството за одбрана продолжува со имплементација на родовото одговорно буџетирање со изработка на втора буџетска изјава, а воедно го продолжува и процесот на следење на програмата 6 "Воена академија" за која беше изработена родово буџетска изјава (2018-2020).

Имајќи предвид дека Стратегијата за родова еднаквост има за цел унапредување на еднаквите можности на жените и мажите, односно на родовата перспектива, Министерството за одбрана го продолжува спроведувањето на родово одговорното буџетирање со избор на нова потпрограма 11 „Стручно оспособување и усовршување во земјата и странство". Со оваа потпрограма се обезбедува планирање на финансиски средства за образование, едукација и друг вид на стручно оспособување и усовршување на персоналот во земјата и странство, за кое е изработена родова – буџетска изјава (2022 – 2025).

2. Вовед

Буџетската потпрограма 11 - Стручно оспособување и усовршување во земјата и странство опфаќа планирање и следење на трошоците поврзани со стручното оспособување и усовршување на вработените во Министерството за одбрана и Армијата на Република Северна Македонија во земјата и странство. Имено, оваа потпрограма е воведена во 2020 година по укинување на Владината потпрограма К2 – Стручно оспособување и усовршување.

Во потпрограма 11 - Стручно оспособување и усовршување во земјата и странство се планираат финансиски средства за:
- дневници, патни расходи, сместување и други споредни расходи за патувања во земјата и странство по следните основи: семинари, работилници и други видови обуки за стручно оспособување и усовршување;
- договорни услуги (трошоци за школувања (специјализации, последипломски студии), семинари и обуки, како и за исплата на трошоци за ангажирани надворешни соработници за реализација на обуките во земјата);
- други тековни расходи (трошоци за угостителски услуги за гости и делегации од земјата и странство, како и за набавка на репрезентативен материјал).

Со имплементација на родово - одговорното буџетирање и со изборот на оваа втора потпрограма, Министерството за одбрана продолжува со вклучување на родовата компонента во процесот на планирање и буџетирање започнат во 2018 година. Земајќи ги предвид различните импликации врз жените и мажите, во насока на детектирање и воочување на разликите и преземање мерки за надминување на нееднаквоста и причините за истата; овозможување правилна родова распределба на буџетските средства од аспект на родовата рамноправност.

3. Позадина/контекст

Во согласност со родово - буџетската изјава која ја изработи Министерството за одбрана за периодот 2022-2025 година се предвидоа следните аутпут индикатори:

- *зајакнати компетенции на персоналот од Министерството и Армијата кој е вклучен во СОиУ (број на обуки, родово разделени податоци за учесници на родовите обуки);*
- *пораст на пријавени кандидатки за упатување на СОиУ во земјата и странство за 10-20%;*
- *пораст на процентот на упатени кандидатки за упатување на СОиУ во земјата и странство за 10 - 20%.*

4. Остварени резултати, промени и влијанија (се следат почетните состојби и индикаторите кои укажуваат на промени)

Носител на планирање на потпрограмата 11 е Секторот за човечки ресурси. Истата се спроведува согласно годишниот План за школување, стручно оспособување, специјализација и обука на персоналот на МО и Армијата.

Стручното оспособување и усовршување во земјата и странство е подеднакво достапно како за мажите, така и за жените преку еднакви можности за стручно оспособување и усовршување на различни категории персонал - административни службеници во Министерството, како и воен и цивилен персонал на служба во Армијата.

- Зајакнати компетенции на персоналот од Министерството и Армијата кој е вклучен во СОиУ;

- Зајакнати вештини и посебни компетенции на членовите на работната група за спроведување на родово одговорно буџетирање во Министерството за одбрана;

- Координаторката и заменик координаторката за еднакви можности на жените и мажоте од Министерството за одбрана земаа учество на обуката за обучувачи организирана од МТСП и се стекнаа со сертификат за " Обука за обучувачи за РОБ"

Обуки во земјата (специјализирани обуки) организирани од Министерството за одбрана – Центар за обука „Д-р Џозеф Крузел" за различни целни групи: административни службеници во Министерството, воен и цивилен персонал од Армијата.

Во 2023 година од вкупно 427 учесници, 254 односно 58,49 % од учесниците се мажи, а 173 односно 41,51 % се жени.

Родово разделени податоци за 2023 година:
На специјализираните обуки земале учество вкупно 427 учесници, од кои 254 (58.49%) мажи, и 173 (41,51%) се жени.

Споредбено со 2022 година се бележи зголемување на процентот на упатени жени на специјализираните обуки од 6,51%.

Стручно оспособување и усовршување во странство

Специјализации, школувања и курсеви во странство (курсеви во НАТО школи, Центри на совршенство; Партнерски центри за обука и едукација, и курсеви согласно билатералните планови со странските земји).

Родово разделени податоци за 2023 година:

На стручно оспособување и школувања во странство се упатени вкупно 248 лица од Министерството и Армијата, од кои 209 односно 84% се мажи, а 39 односно 16% се жени.
Се бележи зголемување на вкупниот број на упатени лица на стручно оспособување и школувања во странство.

-Школувања, специјализации и последипломски студии:

2 (две) жени се упатени на Школа за национална одбрана;

1 (една) жена се упатена на Командно штабна академија.

5. Анализа на буџетски алокации (планирани и потрошени средства, по корисник, дополнителни средства, специфични трошоци за жени).

Во анализата на буџетските алокации можете да се водите од:
Анализа на потрошените средства во однос на поставените индикаторите за таа програма;
Процентуалната распределба на трошоците на мажите и жените;
Анализа на ефектите и влијанието во остварување на индикаторите на програми, специфично наменети за одредена категорија граѓани, мажи или жени.

Во 2023 година, за оваа потпрограма одобрени се средства во износ од 25.000.000 денари, а со ребалансот се намалени и истите изнесуваат 20.200.000 денари, од кои реализирани се 19.201.018 денари.
Во 2023 година за стручно оспособување и школувања во странство се упатени вкупно 248 лица од Министерството и Армијата, од кои 209 односно 84% се мажи, а 39 односно 16% се жени. За школувања во странство се реализирани 18.267.587 денари, односно 95,14% од вкупно реализираните средства или 15.344.776 денари за школувања на мажи, а 2.922.814 денари за школување на жени.
Во наведената потпрограма за обуки во земјата (специјализирани обуки) организирани од Министерството за одбрана - Центар за обука „Д-р Џозеф Крузел“ се реализирани 52.431 денари. Од вкупно 427 учесници, 254 односно 58,49 од учесниците биле мажи, а 173 односно 41,51% биле жени (дел од обуките се реализираа онлајн или во рамки на проекти).
Во Буџетот на Министерството за одбрана за потпрограма 11 – Стручно оспособување и усовршување во земјата и странство во 2024 година, одобрени се 25.000.000 денари.

6. Тесни грла и научени лекции (Како можеме да ја подобриме во иднина политиката/програмата, со цел да обезбеди подобри резултати во согласност со дефинираните индикатори)

Научени лекции:

7. Заклучоци и препораки

1. Електронски систем за водење на статистика, односно воспоставувањето на база со родово разделени податоци за наведената програма би овозможило методолошки да се следи програмата преку добивање и обработка на податоци за ефектите и влијанието во остварување на индикаторите и посакуваните резултати.

2. *Во Календарот за специјализирани обуки на Министерството за одбрана во 2023 година се планирани родови обуки за различни категории персонал со цел зајакнување на посебните компетенции, меѓу кои и за членовите на Комисиите за избор и упатување на стручно оспособување и усовршување.*

Министерка за одбрана
Славјанка Петровска с.р.